

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
JU SREDNJOŠKOLSKI CENTAR HADŽIĆI**

Naziv projekta:

**„POBOLJŠANJE KVALITETA PRAKTIČNE NASTAVE U MAŠINSKOJ STRUČNOJ
ŠKOLI - ZANIMANJE ZAVARIVAČ“**

Hadžići, decembar 2019.god.

PODACI O APLIKANTU

Naziv projekta: „POBOLJŠANJE KVALITETA PRAKTIČNE NASTAVE U MAŠINSKOJ STRUČNOJ ŠKOLI – ZANIMANJE ZAVARIVAČ“

Naziv škole:	JU Srednjoškolski centar Hadžići
Adresa škole:	Hadžići, ul. 6.mart br. 19.
Ime direktora škole:	Selver Ejubović
Kontakt informacije osobe odgovorne za projekat:	Ime i pozicija: Fejzić Elvedin, profesor mašinske grupe predmeta, Adresa: Hadžići, ul. 6.mart br. 19, 71240 Hadžići Tel: 033 421 237 Fax:033 420 337 Email: mssha@bih.net.ba
Bankovni detalji:	Ime vlasnika računa: TREZOR KANTONA SARAJEVO Broj računa: 3380002210019263 Valuta računa: Konvertibikna marka (KM) Naziv banke: UNICREDIT BANK DD MOSTAR Adresa banke (ulica, broj, grad, država): KARDINAL STEPINCA BB, MOSTAR, BiH SWIFT code: IBAN – if applicable:
Ukupan broj :	Razreda: 33 Učenika: 785 Nastavnika: 72
Broj redovnih učenika koji će direktno biti uključeni:	Razreda : 3 Redovnih učenika 75
Sastav školskog tima uključenog u projekat:	1.Selver Ejubović, direktor, 2.Fejzić Elvedin, profesor mašinske grupe predmeta, 3.Ejubović Elnes, nastavnik praktične nastave

CILJEVI I SADRŽAJ PROJEKTA

Kratak sadržaj projekta	<p>Cilj projekta je uspostavljanje radionice za potrebe zanimanje zavarivač u JU Srednjoškolski centar Hadžići kao svojevrsne laboratorijske dijeljenje, protok i sinteza znanja iz navedenog zanimanja. Nastavnici i učenici će zajedno moći stvarati sistem za upravljanje znanjem, moći će zajedno da rade na stvaranju novog znanja, pohrani, dijeljenju i konkretnoj primjeni znanja kroz timski i individualni rad.</p> <p>Štaviše, radionica će omogućiti dijeljenje znanja između svih učesnika u obrazovnom procesu ove škole, uključujući poslovnu i društvenu zajednicu, a prije svega kroz CENTAR ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH.</p> <p>Na ovaj način će se podići svijest i razumijevanje lokalne zajednice da je dijeljenje znanja od kritične važnosti za pojedince i organizacije koje žele da svoje znanje iskoriste kao resurs za ostvarivanje konkurentskih prednosti.</p> <p>Opremanje radionice za zanimanje zavarivač je koordinirana kolektivna akcija koja treba povećati konkurentnost regije. Da bi određena zajednica nesebično dijelila znanje između svojih pojedinaca i organizacija, neophodno je uspostaviti kulturu dijeljenja i transfera znanja. JU Srednjoškolski centar Hadžići je prepoznala svoju ulogu kao obrazovne institucije na uspostavljanju multilateralnog transfera znanja između učenika, nastavnika, roditelja, te poslovne i društvene zajednice. Na ovaj način će JU Srednjoškolski centar Hadžići doprinijeti da regija bude atraktivna kako za poslovanje tako i za investicije.</p> <p>U projektu će učestovati redovni učenici, polaznici Centra za obrazovanje odraslih i uposlenici škole kao i partneri koji će implementirati tehnički dio projekta. Dakle, rezultat projekta treba biti sticanje sposobnosti i vještina koje će rezultirati unapređenjem trajnih znanja a ne samo usvajanja činjeničnog znanja.</p> <p>Jedan od glavnih benefita za nastavnike je to što će moći postići da učenici aktivno i s razumijevanjem sudjeluju u radu, da savladaju osnovne i napredne tehnike rada, a u tome će imati veliku pomoć u saradnji sa nastavnicima. Projekat će omogućiti da se dosadašnje konvencionalne metode kao što su izlaganje, razgovor, pitanja i odgovori te zadaće iz udžbenika dijele u praktičnom radu.</p> <p>Projekat će promovirati vrijednosti partnerstva i timskog rada.</p> <p>Osim navedenih koristi i vještina projekat će odlikovati socijalizacija i inkluzija, tako da će učenici – budući radnici i poslodavci na vrijeme uvidjeti da njihova sudbina rada u poduzeću ne ovisi samo o njihovoj stručnosti i uspjesima koje ostvaruju, već uveliko i o mjeri njihove pomoći drugima.</p> <p>Partnerstvo će imati izravnu dobrobit za svakog korisnika jer partnerstvo proširuje resurse i osigurava njihovu maksimalnu iskoristivost, te podiže kvalitetu obrazovnog programa, osigurava kontinuitet dijeljenja znanja i otvara prostor za korištenje onih informacija koje bi korisniku mogle ostati nepoznate.</p>
--------------------------------	---

	<p>Uspješnost implementacije projekta je u zavisnosti od dobrog planiranja i adekvatne pripreme.</p> <p>Na početku je neophodno definisati vlastitu strategiju koja je usmjerena na uspješnost projekta kako bi smo imali jasnu sliku vlastitim sposobnostima i postojećim resursima.</p> <p>Zavarivač radi u proizvodnoj hali / radionici, a ponekad je izdvojen u posebno konstruisanoj zavarivačkoj kabini kako bi drugi radnici- učenici bili zaštićeni od iskrenja i bljeska.</p> <p>Varilac često radi u specifičnim i otežanim uslovima kao što su: izloženost visokim temperaturama, zagađenom zraku, efektima buke, povećanom intenzitetu zračenja.</p> <p>Zavarivač koristi aparate za zavarivanje, mjerne i kontrolne uređaje, zaštitnu opremu, alate i pribore za čišćenje zavara. Zbog specifičnosti zavarivačkog posla i rizika kojima je izložen, posebna pažnja se pridaje korištenju zaštitne opreme kao što je: zaštitna kecelja, sigurnosne cipele, zaštitne rukavice, zaštitne naočale, te štitnik za oči i lice (zavarivačka maska). Posebna se pažnja posvećuje zaštiti od toplice, zračenja, ozljeda od pada predmeta i od gasova koji se oslobađaju pri zavarivanju.</p>
Pozadina projekta:	<p>Ustavom BiH utvrđeno je da sve osobe na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju pravo na obrazovanje, a utvrđivanje tog prava pripada entitetima. U Federaciji Bosne i Hercegovine sukladno Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 60/02, 18/03, 63/03), kantoni su nadležni za utvrđivanje obrazovne politike i donošenje propisa o obrazovanju i osiguravanje obrazovanja.</p> <p>U Zakonu o srednjem obrazovanju Kantona Sarajevo, Član 3. stav c) regulira:</p> <p>„Stvaranje uvjeta za kvalitetno obrazovanje kako bi se učenicima osiguralo sticanje temeljnih općeobrazovnih i stručnih kompetencija osposobilo ih za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu vodeći računa o zahtjevima tržišta rada ,savremenih tehnologija i naučnih spoznaja i dostignuća.</p> <p>“Član 33. kaže : “Srednja škola uživa samostalnost u pedagoškom radu te autonomiju u okviru zakonskih i podzakonskih akata, da osmišljava, predlaže i realizira obrazovne sadržaje koji proizilaze iz veze škole sa lokalnim tržištem rada”,</p> <p>Član 37. stav 6. ističe: “Srednja škola može izvan utvrđenog nastavnog plana uvesti i nove sadržaje u vidu kursne nastave, fakultativne nastave, izborne nastave, novog nastavnog predmeta ili drugog oblika nastave, koji po ukupnom fondu časova sedmično ne može biti veći od 10% u odnosu na utvrđeni nastavni plan.”</p> <p>Član 38. stav 1.kaže: “U srednjoj školi realiziraju se i specijalni programi namijenjeni nadarenim i talentiranim učenicima, kao i učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama, koji su po principu inkvizicije uključeni u redovne srednje škole“.</p> <p>Međutim, iako se u temeljnim dokumentima bosanskohercegovačkim nadarenim i talentiranim učenicima jamče specijalni programi , oni su često lišeni i adekvatnog pristupa bibliotekama, savremenim laboratorijama, informatičkim kabinetima i dr. jer škole i školska oprema ne omogućavaju: „Stvaranje uvjeta za kvalitetno srednje obrazovanje, koje uključuje dostizanje svjetskih standarda u sticanju znanju i usvajanju vještinama “.</p>

I pored značajnih rezultata koje postižemo u radu sa učenicima (višegodišnji smo prvaci Kantona Sarajevo u atletici, vlasnici smo prelaznog pehara, jer smo tri godine zaredom osvojili ATLETSKI KUP Kantona Sarajevo, uspješni smo u stranim jezicima, zadnjih godina smo dva puta osvojili drugo mjesto u njemačkom jeziku, imamo i državnih prvaka; mašinski tehničar za kompjutersko upravljanje mašinama, arhitektonski tehničar, prehrambeni tehničar i turistički tehničar su prvaci države za ovu školsku godinu; trgovac, plinski i vodoinstalater i stolar su na drugom mjestu u državi. Na planu stvaranje uvjeta za kvalitetno srednje obrazovanje, mi kao škola poduzeli smo određene korake:

- ✓ Napravili smo infrastrukturu biblioteke (renovirali smo prostor od 100m² što prema standardima odgovara broju učenika, biblioteka broji cca 14500 knjiga, elektronska biblioteka sa čitaonicom 12 barbone računara za čitanje i centralnim bazom podataka)
- ✓ opremili smo CNC labaratoriju (CNC strug, CNC glodalica, softveri 3D simulatori za 15 radnih mesta)
- ✓ opremili smo kabinet za kompjutersko projektovanje za mašinsku struku (15 računara i licencirani softver autoCAD i CATIJA)
- ✓ opremili smo kabinate stranih jezika (sa po 13 računara i odgovarajućim softverima, školskom lektirom za odgovarajući strani jezik),
- ✓ opremili smo kabinate i laboratoriju za fiziku, hemiju i biologiju sa odgovarajućom opremom,
- ✓ kompletna škola je pokrivena internet konekcijom sa neograničenim pristupom,
- ✓ škola raspolaže i drugom vrijednom opremom: 9 interaktivnih tabli, 2 plotera, cca 130 računara, 24 projektoru od čega su 3 interaktivna, 20 grafskopa, 20 printeru, 2 3de printeru i drugom vrijednom opremom,
- ✓ opremili smo radionice za praktičnu nastavu za zanimanja:
  - frizer-vlasuljar,
  - konfekcionar tekstila-krojač,
  - za zanimanja drvorerađivačke struke (stolar, tapetar),
  - za zanimanja metalske struke bravari plinski i vodoinstalater.

Na planu stvaranja uvjeta za kvalitetno srednje obrazovanje neophodno je poduzeti dodatne korake:

- ✓ Uspostavljanje radionice za zanjanje zavarivač, kao svojevrsne laboratorije za dijeljenje, protok i sintezu znanja iz navedenog zanimanja
- ✓ uključivanje nadarenih učenika u partnerske odnose sa nastavnicima, te zajedničke primjene planiranog odgojno - obrazovnog programa jeste djelovanje osnaženih i educiranih nastavnika/profesora kroz snažno partnerstvo i sa roditeljima i lokalnom zajednicom,

Važan preduvjet je adekvatna priprema i obuka nastavnika.

Glavni cilj projekta:	Cilj projekta je uspostavljanje radionice za potrebe zanimanja zavarivač u JU Srednjoškolskog centra Hadžići kao svojevrsne laboratorije za dijeljenje, protok i sintezu znanja iz navedenog zanimanja.
Specificni ciljevi projekta:	Korisnici projekta će steći i unaprijediti vještine: A) Temeljne vještine <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vještine praktičnog rada, ✓ kreativne i produktivne vještine, ✓ vještine rješavanja problema, ✓ vještine ocjenjivanja i vrednovanja kvaliteta, ✓ vještine primjene znanja/proceduralne vještine, ✓ vještine rezoniranja. B) Društveno važne vještine <ul style="list-style-type: none"> ✓ vještine sudjelovanja, ✓ vještine višestruke komunikacije, ✓ suradničke vještine i vještine rada u timu, ✓ interkulturnalne vještine, ✓ vještine posredovanja, vještine lobiranja.
Korisnici projekta:	a) direktni korisnici: učenici (redovni i vanredni), nastavnici praktične i stručno-teorijske nastave, ostalo školsko osoblje i roditelji. b) indirektni korisnici: poslovna i šira društvena zajednica, biro za zapošljavanje.
Sažeti pregled aktivnosti:	<p>Uprava škole će imenovati nosioce glavnih aktivnosti, koji će na sebe preuzeti ulogu zajedničkog pripremanja aktivnosti, izrade konkretnog programa, realizacije i napokon – zajedničkog vrednovanja (ishoda naučenog – učenici i nastavnici), ali i samovrednovanje vlastitog doprinosa (voditelja aktivnosti). Da bi suradnja dala željene rezultate, potrebno je kvalitetno „pripremiti teren“: planirati zajedno – ko, šta, kada, gdje, kako. Nakon planiranja slijedi zajedničko pripremanje aktivnosti, izrada konkretnog programa, realizacija i napokon – zajedničko vrednovanje (ishoda naučenog za sve učesnike), ali i samovrednovanje (vlastitog doprinosa, kako učenika tako i voditelja aktivnosti).</p> <p>Aktivnosti na implementaciji projekta su sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Upoznati Upravu škole, vijeća roditelja i učenika sa projektom, ciljevima i očekivanim rezultatima ✓ Formirati tim za koordinaciju aktivnosti na čelu sa direktorom, nastavnikom stručno-teorijske nastave, nastavnikom praktične nastave. ✓ Obezbjediti tehničke preduslove za implementaciju projekta, ✓ Izvršiti rekonstrukciju prostora u skladu sa ponudom za opremanje kabineta, ✓ Izvršiti nabavku neophodne opreme u skladu sa zakonom o javnim nabavkama, a prema specifikacijama iz ponude, ✓ Izvršiti instalaciju nabavljene opreme, ✓ Informisati učenike i nastavnike o koristima koje donosi dijeljenje i transfer znanja kroz uspostavljeni kabinet-radionicu,

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Izvršiti obuku nastavnog osoblja i učenika za upotreb u pristup opremi, <p>Nadzirati implementaciju projekta, pružati potreban konsalting i tehničku podršku.</p>
Očekivani rezultati vezani za ciljeve projekta:	<p>Rezultati vezani za ciljeve projekta se ogledaju u koristima koje projekat donosi učenicima, nastavnicima, društvenoj zajednici kroz regionalni razvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Specijalističku obuku za nastavnike praktične i stručno-teorijske nastave; ✓ Inoviranje nastavnih planova i programa praktične nastave; ✓ omogućuje učenicima da se osjećaju važnim, cijenjenim i jedinstvenim; ✓ dopušta učenicima neovisnost u radu; ✓ pomaže učenicima da se osjećaju sigurno i udobno; ✓ promiče empatiju, prijateljstvo i poštivanje drugoga; ✓ strukturira aktivnosti tako da potiču saradnju;

SPECIFIČNI PLAN AKTIVNOSTI

AKTIVNOST:	Odgovorna osoba:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1. Upoznati Upravu škole, vijeća roditelja i učenika sa projektom, ciljevima i očekivanim rezultatima					X								
2. Informisati učenike i nastavnike o koristima koje donosi dijeljenje i transfer znanja kroz praktičan rad u radionici za zavarivače						X							
3. Izvršiti rekonstrukciju prostora prema potrebama kabineta							X	X					
4. Pripremiti tendersku dokumentaciju i odabrati izvođača nabavke opreme							X						
4.1. Izvršiti nabavku neophodne opreme (prema specifikaciji iz ponude)								X					
4.2. Izvršiti instaliranje nabavljenе opreme									X				
1. Izvršiti obuku nastavnog osoblja									X				
2. Nadzirati implementaciju projekta, pružati potreban konsalting i tehničku podršku	Direktor škole, Selver Ejubović				X	X	X	X	X				

BUDŽET PROJEKTA

POTREBNA SREDSTVA BUDŽETA PROJEKTA

R.B.	AKTIVNOST	IZNOS U KM	% OD UKUPNE VRIJEDNOSTI PROJEKTA
1.	ADAPTACIJA RADIONICE, GRAĐEVINSKI RADOVI	1.000,00	2,71
2.	IZRADA VENTILACIJE	3.000,00	8,13
3.	IZRADA ELEKTROINSTALACIJA	3.000,00	8,13
4.	NABAVKA APARATA SA POTREBNOM OPREMOM ,PRIBOROM I INSTALACIJOM	30.000,00	81,03
5.	UKUPNO	37.000,00	100

IZVOR SREDSTAVA BUDŽETA PROJEKTA

R.B.	IZVOR SREDSTAVA	IZNOS U KM	% OD UKUPNE VRIJEDNOSTI PROJEKTA
1.	Sredstava za koje škola aplicira kod F MON	12.000	32,3
2.	Doprinos partnera u projektu PP	10.000	27
3.	Doprinos aplikanta	5.000	13,5
4.	Doprinos lokalne zajednice i drugih donatora/ partnera na projektu	10.000	27
5.	UKUPNO	37.000,00	100

ODRŽIVOST PROJEKTA

Projekat bi u budućnosti mogao postati samoodrživ u pogledu:

Specijalističke obuke u procesu obrazovanja odraslih

Kursne obuke u procesu obrazovanja odraslih

Izrade školskog namještaja za vlastite potrebe (klupe stolice i td.)

PREDSTAVNICI ŠKOLE ODGOVORNI ZA PROJEKAT

Ime direktora škole: Selver Ejubović dipl.ing maš.

Adresa : Hadžići, ul. 6.mart br.19

Potpis: _____

Pečat:

Preuzima odgovornost za ovaj prijedlog projekta:

Fejzić Elvedin,dip ling.maš. profesor mašinske grupe predmeta